Genealogisk serie på gamla Uppsala regenter. : Fm 25.

HS Fm 25.

National Library of Sweden

No 96

Anmärkning
om Upsala Öster-Hö-
garne.

…sbibliotheket.
…OCKHOLM.
Handskrifter.
Fornkunsk. Sv.
Afhandl.
F m 25.

Fm. 25.

Förtahl.

Den lärde Scheringham säger p: 425. Mihi certissime videtur, Magogum Turcharum et Tatarorum, non Gothorum Patrem fuisse. förmälandes p: 419 af Euthio Arab: at Magogs afföda, som vore utj till Celosyrien, enligt Hr Dr Celsii mening, införd i Vitterdiska Bibliothek, nystes stycket p: 227; hvarföre som gambla Upsala konungars härkomst, uti langfedgatal, icke räknas ifrån Magog, och den högt upplyste Hr Wilde säger in Historia pragmatica C: 2 § 4, at mästadelen Scriptores Gassera præter rationem et contra fidem Historicam, confunderat origines gentilitatis & civitatis, förmälandes § 17, at Schefferces har i Upsala antiqva C: 6 p: 53 blandat Assyriernes konung, Thurras Nini Son, med våra Scandiske Thronibus; och Chronicon Alexandrinum, icke förstår, per arctoas plagas, desse våra Nordiske orter, icke heller dem, som med våra,

utan den, som med Assyrien varit nästgränsande:
de; då skulle Johannes Magni hafwa utslagit
Magog, i stället för underskrefne Hermadr Ogus,
och földes, efter någras gissningar, förgifwit
Magog och des söner etc descendenter warit
konungar i Sviogothia, hwilket dock, efter den
lärde Verelii utlåtelse in notis till Hervara
C:1 p:7. kan med mindre möda förläggias,
och fulltygas, så wijda och den högt upplyste
Biskopen Ericus Benzelius i sitt Collegio Libr:1
C:8. §1, intygar, at de konga namnen, som Johan=
nes Magni, ifrån så gammal tijd, har uppgifwit,
äro måstedelen dichtade. Förden skull, som aller=
nast 2ne migrationer ifrån Orient till Scandi=
navien äro handgripelige, och der ej heller
finnes mehr än twenne folckslag, Nembl:n
finnar och Swear etc giöter, af hwilka de Nor=
ergiske och flere folck räckna sin härkomst;

Så har wälbemälte Högwise Sannings älskare Hr Wilde, af urgamla skrifter funnit, och 6: 2. §39, genealogice räcknat formoter för den äldsta Scandiska Stam Regent, hwilkens descendenter hafwa där continuo regerat, in till dess, den andra mächtige Stam Konungen Odinus 2dus: där anlade den Sveagötiska Monarchien som den opartiska läsaren täcktes af de, uti följande lilla anmärkning införda skiäl och Genealogiers jämförande, närmare inhämpta, och dess richtiga sanning, bättre illustrera, nam veritas sola delectat Sapientem.

För öfrigit märkes Saxes zirliga wältalighet, hafwa bracht smärre lidres Scriptores, at införa 18 dichtade Kungar, emellan Upsala Konungen Niord och hans Son Frode vel Ingifrei; ty af Upsala Konungars langfädgatal och Ynglinga Historia är klart, samt af Herrar Peringschiöld och Wilde befunnit, at inga andra,

än Odinus och hans son Inges 23 descendenter,
hafwa efter hwarannan warit Upsala Kongar, in til
Kong Ingiald Illrådes död, då de Swenske, för dess Eg:
wälde skull, ej wille hafwa hans son Olof Trätäl:
ia, utan antogo den Skånske Förston Iwar Wid:
fadmi, hwilkens härkomst räknas ifrån O:
dens son Sigurlam och Kong Gylfes dåtter Drott:
ning Heidi. Efter Iwars död, har hans dotterson
Harald Hilletand regerat öfwer Swerige och Dan:
mark, Lijkmätigt det urgamla Historiæ frag:
mentet om Bråvalla slag, och andra gl:a Hi:
storier, in till dess bemälte Hilletand sielfwil:
ligt afträdde Upsala Konunga dömme till den
rätta och Tappra af Printzen Sigurd Ring Rand:
wers son, hwilken, efter anförde bewiß i ät:
tartafl, räknas af Ynglinga ätt, ifrån Upsala
Konungens Ingwars hin Harras andra son Ki:
ra. Och ifrån denne Sigurd Ring, räknas
Olof Skötkonung uti den tjonde nedstigande

led, som berätt. Konung Olofs egna ord i Olai S:ti Historia Cap: 62, hwaro påsyfta, så lydande: Em eg en tiunda Kongur at Upsalum, at Hwer epter annan hefr tekit varra frända, oc verit Einvalds Kongar yfr Sviaveldi oc morgum audrum Storlandum, oc verit allir yfir Kongar annara Kongar a nordr laundum etc. så at det fördt wid bemälta Konung Olofs Son Emunds gamblers Död, uti Hervara 20 Cap: rättade Cap. lyder: Ta geick Kong domur ur langfedga ätt i Swithiod, hinna forna.

Anmärkning huru långt tillbaka de äldsta slächter uthwijse en Continua Genealogisk Series på gambla Upsala öfwer Regenter.

Ogus hin store, Scykernas Konung, hwilken efter Stralenbergs intygan i dess beskrifwel, af åhr 1730. p:3.47.48. först bodde uti den gambl. Scythiska Turkestan, bewijses med följande skiähl hafwa warit wår hanstyllige Otinus primus, efter den samma som Herodotus Libr:1 kallar Mader; i Hr Stralenbergs beskrifwel p:44. nämnes den Scythiska König Madias Ogus Chan, uti urgl. skrifter kallas Forniotér; på Watetuna Runastenen heter Uggim mikla; i Grimnis mahl ~~nämnes~~ nämnes Ugguer et Otin, i ättartalet p:7 et langfädgatal kallas Heremoth vel Hermader, och i Mag: Hallenii disputation af den 3 Maij 1732. p:28 nämnes Ucko vel Aukethor. etc.

1mo: Förklarar Hr Stralenberg p:44. at Mader, hwilken, efter Herodoti wittnesbörd Libr:1 et 4, fördt krig

und Simerierne, hela Asien, der Aegyptiers Kong Psalmiticus, och Meders Regent Cyaxaris är allt rum under Ogus Chan fallade: dieser seyn vel eben einige Scribenten zugelnickwor einen Regenten der Cimerier, Geten und Goten ausgeben. Vom ein pro

13. 2do: Berörda Madars bedrifter, uti Hr Stralenbergs wärd af urgl. orientaliska Historier tillskrifes Ogus Chan och p: 115, 116 utsträckas wara skedde 630 åhr för Christi börd, äfwen som i Attrataße p: 7 anförts, at ber:de Madr vel Hermadr då förde samma Krig, förmälandes Messenius i Scondia illustr: 10 pag: 1 at Fornjoter har lefwat i Scandinavien 600 åhr för Christi börd; Hr Peringschiöld unwijsar i Genealia Biblica p: 12. 13, at Fornjoter först ransakade och bebygde desse Nord Länder; i Hr Stralenbergs wärd intygas p: 44. 116. 162. at Ogus har ber:de tijd fört Colonier ifrån Orient; in Historia Pragmatica C. 2. § 39 har den högst upplyste Hr Wilde, räknat 2 Ledes ifrån och med For:

njoter, in till och med Kong Gylfe, och i Edda prol: & lang:
fädga tahl räknas ifrån 8 leder ifrån och med Heremoth
eller Hermadr, in till och med Gylfes Synchronus, den fö:
narre Oden; så är ju af förberörde Synchronismus, och handa
bedrifter och äldste Genealogiers lijka många leder, tydeligt
at med Madr, Hermadr, fornioter och Ogus, rätteligen bör förstås
alt en man, hwilkas berörde namn äro ju Synonima, i det
Heremoth betyder Härens Möte eller samling, fornjo:
ter at hwarandra sällskap eller rättare Foters anförare, och 1313
Hermadr, en Herrman, hwaras nomen proprium, war Ogus.
och som pro

3tio. Är fornjoter vel Hermadr Ogus har regerat öfwer
Jotland som kallas Finland, efter dessa ord, i Olai Tryg:
ves urgl. Historia Fragment: fornjoter Hefur Kongheri:
tit, han ried fyrer Jottland, er Kollud er finland edar Over:
land, Thät er fyrir austan hafs botn, than er gienger fyrir
Motz vid Gandvijk, Thät kollum vir Helsingaboth; Då wart:
kas där af at berörde fornjoter vel Hermadr Ogus har
efter sina förda krig, lämnat sin Son, som i Hr. Stra:
lenbergs wärck kallas Sciund Than, och i langfädga tahl
nämnes Skialdum Heremotz Son, hwarsäldt öfwer
Scythien, och Sinlf, jämte sina Stora Heer, loge och
Kara, farit med Colonier til Scandinavien, samt där an:
lagt Tenne sina rijken, nämligen i Finland, Thullmark och Sviogothia. hwil:

4to: Nämnes och in origine Norvegiæ, Codice Flateyensi och andra urgl. skrifter, med flere omständigheter, om Fornjoters och hans descendenters Regemente på bemälde orter.

5o: Är uti Hr Rudbecks atlantica C: 8 och Schefferiske Bibliotec nästan stud p: 52, med oryggeliga skiähl bewijst, at Sviogothia, har fordom haft det namnet Oggö, och

6o: Tillkomma ju Fornjoter vel Hermadr Ogus billigt de Titlarne; uggi in mikla, et tis giatillanta, som finnas uti Waletuna Runstens öfwerskriften, så lydande: Raigdumun Giridi kasa, Jaiti tufon igra ristu stina Kasi afvar uggi in mikla attice, Tis giatillanta, gunir igg stin. Ty som pro

Nämn; utan allernast at det är hans minnesten.

7mo: Bemälde ord: afvar uggi in mikla, lärer förstå̊ndiga at en mäktig Ogus, har blifwit under samma sten begrafwen; Så sitt förnyas pro

8vo: De orden; Tis Giatillanta, det är, Giöta landsens Gud, den skyldom, som förberörde Madr Ogus tillskrifwes; i det som uti Hr Stralenberg skiöna wärk p: 44. 45, intygas hafwa blifwit af Tatare Turckar, Cimerier, Geter, och Giöter ährad för en Gud, och in notis till öfwersänn: de disputation hwar Mag: Hallenius p: 28. fuit etiam Ucko qvidam Deus fennorum. Ty som pro

9no: Enn Uggi eller Ogus står i Runeskriften, äfwen kallad mikla attia, det är en wäldig fader, der Ulfila gamble Giö-tiska af Aº: Christi 360, derest fader uid alla tillfällen kallas Atta & Attin, dädan Otin; och i Grimnismaal står: Otin ek nu heiti, uggur ek ädan het etc. så kan pro

10mo Upsala ätt, hwilken Olof Skaut Konungz Hödherre Arnvidus, i S:t Olai Hist: c: 96, förmäler wara Komin fra gudunum sialfum, efter förbemälte släkt och Genealogiens uldning, rätt räknad ifrån dessa äldre Otin Fornjöter vel Hermadr Ogus, sålunda

11mo Madr, Hermadr, vel Fornjoter Ogus, Konung öfwer Scythien och Scandinavien, war fader åt

2do: Skialdun Rex Scythiæ.	2do: Hleer ægir vel gymir, Rex Svio: Gothiæ gerdis fi-lia, ägde Fro vel Froste Ka-ras Son.	2do: Loge vel Thule Rex Logalandiæ vel Thulemarkiæ efter hwilken Scandinavien for-dom kallades Thule.	2do: Kara Rex Finlandiæ
3tio: Bear, Boo vel Biarn.			3tio: Fro, Froste vel Jokul Rex Sviog: & Fenl:
4to: Eat vel Geate.			4to Indrus Arnosy Rex Sviog: & Fenl:
5to: Godulfr.			5to Thorus R: Scandin:
6to: Finnus.			6to Norus & Gorus R: Scand:
7mo: Frialafr.			7mo Geiterus vel Giöte Goris Son R: Sviog: & Fen:
8vo: Woden vel Oder Rex Svio. goth: Inge 1s R: S.			8vo: Gystius R: Sviog: & Fen: Heidi filia.

och säga pro

11:o Att i Heimskringla bok, Edda företahl och Kong Sturlaugers Hist: Cap: 1 enhålligt intygas, at det folck, som den samma Odin införde till Skandinavien, talade det gamla Giötiska tungomålet, hvilcket sedan utbredde sig öfver Sveogothia, Norike, Danmarck, Finland och en deel af England. Så följer nu deraf, at det folck, som dijt kom med Fornjoter Ogus, har talat den tungomåhls Mixtur, af Finska och gambla giötiska, hvilcken ännu brukas i de Scandiska Nordländer.

12:o Märkes af Torfæi Ser: Reg: dan: p: 131 at Samolxin har 1:mo lefwat samma tijd, som i Scond: illustr: T.10 p:1. Företahl p: 7. och i Stralenbergs arbete p: 116, förmäles om Fornjoter vel Hermadr Ogus, 2:o Komit til Glesisvall i Helsingeland, som i Kong Hialmars Runa Hist: dessa ord intua: Fra girska Komi abor oc Samulis med margi agiætum mannum, vorò Thegar Wirseler, Thoris Gridmadr vart Herse a Glesisvollir. Och 3:o utgifvit lagar, som i et urgl. fragment infördt i Lundii Samolxin p: 95, intygas sålunda: Fyrsti war Samolxius, Sa er lag fram fördi med mikli snilli, han for fralbygdi Tingatil oll Herjärs ting han bygdi sér Hunb oc band till sin

Konungi, och Otti stormanni um alt Svithiod. Platonis utsago att på Insula Atlantica utgiordes 4 skepp af hvart Hundari, instämmer med Swerikes urgl. uplands Lag Konga B. Flod 10 §2, sålydes: Thet är laga ledunger, Fiughur skepp af Hundari Hvarju, och Hr Rudbeck har i Atlantica T. 1 C. 48 et T. 2. C. 1. 3. 4. bewist, at alla de ärggyaliga Räuntaler hwar med de ych beskrifwit Insula Atlantica, finnes igen i Sweogothia och hwar och en, som icke afwundas med ogenstanliga Jemningar.

§. 2.

Aleer eller Ægir sin gl. har i följe af föregående Genealogia och den urgl. anteckningen, om de Scandiska Nordländers första upfinnande, näst efter sin Fader Fornjoter Ogus uptagit och bebårkadt Sweogothia. Uti Edda 50 mytol: står, at Aleer war mycket wäss och försökt i alting, och i den 32 Mytologien förmäles, det hans hustru hette Aurboda. Hans Broder Loge eller Thule bebygde laga land eller Thulemarcken i Norike, confer Geneal: Bibl: p: 12. 15. uti Torsten Wikingsons Historia C. 1. står: Logehefur Kong heitit, har ried fyrier Finlandi er ligger Nordur vid Noreg. Loge war storre och starkare än nun Adrer men i Finlande och hwar han kallader Haloge, af honom Tök Landidnafn, och war kallad Halogaland.

Loge var Manna frid aftur han atti tau Konu er Glod Het, dotter Grims ur Grims Gordun, nordan ur Jotn ahei: mum, er Tha vara Kallad fyrnordan Fielvogum. Och som Pytheas Massiliensis har ungefär 300 år för Christi börd, sedt Thule lands inwånare eller Halogar lands inwånare, deras seder, långa Sommardag, och hafwets längre österut och nordanom Norrska ändan, samt luftenes och jordenes beskaffenhet i dessa nord länder; sägandes Plinius, at i Thule är längsta dag, då Solen är i Kräftecknet; så samblar den wisser: ligen i mörkret, som ännu intet af Procopii witt: nesbörd finnes, at i Thule eller Scandinaviens norra länder, bo Scrito=finnar, sedan den högt upplyste Hr Doctor Netteblad, har i Schwerdiska Bibliotek första st: p: 36.37.38. så grundeligen bewist, at med Thule rätte: ligen förstås Scandinavien, uti hwars Norra del, Halogaland eller Thulemark ligger, och Scrito fin= narna än i dag wistas.

Hleers Andra broder Kara rådde öfwer Finland, hwaraf en del synes efter sonens sista Kartan.

De tumulo Kara sub gambla vid: Grettam I Werelii noter till Kong gotriks Hist: p: 81. Och som i de äldsta skrifter icke finnes, at någon annan frei då warit till, än Fro eller Froste Karas son; förmälandes den högt uplyste Hr Wilde in Hist: pragmatica §: 2. & 20, och Torfæus p: 156. 151, in Hist: norvegiæ, at Aleer, efter urgl. Scalders wittnesbörd, äfwen kallades Gymir dädan och Torfæus p: 156 har genealogice utsatt, at Aleers dotter hetta Gerdis, hwilken i Edda 32 mytol: förmäles hafa warit den dägeligaste Qwinnan, så följer der af, at bemälde Fro eller Froste Karas son, har warit den sanskyllige Frei, 1:o som fick till äckta Gerdis Gymers eller Aleers dotter, och med henne Westfälle i Upland, och Aleer der efter bodt på Alesesjia, nu Lysboo. 2:o som, bemälde älder Otin Fornjoter Ogus, hans son Kara, och des son Fro eller Froste, wore, efter bem:te Genealogia, Aleers rätta Synchroni; och uti origine Norvegiæ förmäles, at Fornjoters descendenti 6:te led, Gorus Thors son, har wid sin resa ifrån finland eller Qwenland genom de Sweagötiska skiären, till Danmark, på Alesesjia funnit någon sina fränder, som wore komne

af Heer hin gamble; Så kunna ju intet de i Mythologierne om förwaltte Heers Gästebod åt Odin och Gerdis gifte med Frei, rätt lämpas till den senare Odin och hans Son Ingefrei, emedan the lefde några hundrade åhr efter Heer hin gamlas tijd.

§. 3.

Tro eller Froste Karas Son hwilken jämwäl kallades Jalkur eller Jokul och Frei 1s: förmärkes hållades af förbrödrade omständigheter, hafwa genom gifte med Gerdis Gymirs eller Heers dotter, bekommit herrewäldet öfwer Sviogothia, och först Finland eller Qwenland och Jötunheim efter sin fader Kara. Som nämnes ock af Wilde in Hist: pragmatica C:2 §25 hwarjämte för den Attingiska Aunius hin gamble, som bodde i Upland, hadde 10 Söner och per Testamentum delte riket emellan; thy fast wid Platonis berättelse gl. Neptun, som i Edda 3die mytol: kallas Nikur, eller kan hafwa delt Insula attlantica, emedan han i bemte: Mytol: förmäles hafwa nämnligen hafwa skapat Himmel, Jord och menniskior, samt der af wärdes warit den nordiga Gudm; Så är likwäl bemte: Swea och Giöta rikets

första delning i 10 Lottar, 1o: beriistig med det ännu behåld:
ne namnet Tijunde Land, uti hvilket Upsala gambl. Hus:
vudstad ligger. 2do: Äro äfven en deel af de öfrige Lot:
ters namn än behållne Tiunda, Fierdunda,
Siunda och Attunda. Och 3o: finns in Svecia antiqva ögonsken:
liga vestigia till alt det, som Plato har skrifvit om den
Atlantiska öens delning, belägenhet, storlek, strömmar,
vatn, skiärar, berg, Aula Regia, Kammarbon, Grader, Na:
tura locorum, ditiones Upsaliensis, landetz utdelning i
1060 hundari, ipsaq nomina, regulorum ortus, jura,
instituta, Judicia och Sacrificia med flera kännetecken,
som uprentas uti Hr. Rudbecks Atlantica T:1. C:7.
T:2. Cap:1.3.4. och Hr. Wildes Hist: pragmatica
C:2. §.2. in fine hafwandes Salig Hr. D: Olof
Rudbeck uti berömda sin Atlantica. T:1. C:7. §. 5.
och uti sin VI Geographiska Taffla fig: 14. hafwandes
antecknat desse 10 delars gränsor, i anledning af
M: Stenii utdrag af antiqvitetz archivi gl. för:
derbrefwer och Taflor, som der kan läsas, och har
allenast till at fylla pappret, införts, följandes.

1º Oppunda eller den första delen, begrep uti sig Södermanland ifrån Tillga hela östersiön giöta ström till Nyköping up til Vinnavad, Aftersund till Hylfve spångsiöö, och till örebroo, Torsilia, strängnäs, Biörkö och åter till Tillga.

2º Andra Eeresunda eller den andra lotten, war begripit Westmanlandh och halfva Wermeland Aros uti Westerås, Torsilia, Gulsprånga, dagerström, Lyder vijk, Rutr fiäll, Transtrad, Vapnwall, Norra, Sa-xen, Kesbean, Amungen, Kålbeck, Aros.

3º Den tredie delen war östgiötaland, och et stycke af Småland, Nyköping, hela giöta ströms utfiörn, med gottland och öland hille Wei, och dess ström up till Gautarich holm, Junaå, Wisingöö, östersund och kallo-morden till Nykaupung.

4º Fierdunda, eller den fierde lotten infattade Wes-manland, och Dalarne, Swaström, Foldarna och alt til norden om dala Elfwen, Lima, Lybyfiel, Gurb dahl, och alt norden om elfwens utflör til of-wansiö Hossunda, Savaå, Enköping och Swea ström.

5°: Uti den femte delen war Östergötland, som är Små=
land och Skåne, Junabeck, Hela Gautarik, Halla=rid
(: Halland :) Wei, Simbergs hamn, Skanör, Helsinborg, England,
Gellerland, Simmerid, Grimmerid, Siglarid, Bordarid, Mul=
starid, Bysarid, Junabeck.

6°: Den sjette delen war Westgötland och et styke af
Wermland, Askesund öfwer wättern til Junabeck, By=
sarid, mulstarid, Bordarid, Grimmerid, Simmerid
och hela westkiarnet till Glamman och Mardarid
till fiellen, (: Montes Bergen :) Tydesvijk, dagroflod
till äugurshamn.

7°: Sjunsunde, eller den sjunde lotten, inbegreep west=
manland och Jernbera land, wäster om Rynaå till
Aros, Swerji, westmane ända up till Dagerdullan och
till Lybyfiel, och alt söder om Dahle elfwen till
Folkerna och Swevaa utföre.

8°: Ottunda eller den ottonde delen, fattade uti sig Up=
land och Roslagen, ifrån Tänning hamn till Stolm
Dannemark å Upslora, Lagga, Ekenas, Edsbro, Tralöo, Si=
mernus, rundt om Mansertuna=Skarnet till Gresambra
och Tilga, Adelsöö, minsöö, hatuna, Sigtuna, Arnöö, Konung hamn.

9º: Till den nijonde delen räknades Normanland, Helsingeland, som följa lydzän från Botn til Hrundahl, och så hela fiällen till Rifdalstigen och så Kvenaström i botn.

10º: Ännundaland eller then tijonde delen, begrep uti sig Upland, Tongshamn, äler, Nyfattra, Åland, Harbo, Gäsunda, åseraysiö, glåbrall med Glyfholmarne, Hambring ochså Botn utföre till Glyfsudden, Dimbernäs, Nortellga, Sanska allmunge, Fimbo, Tongshamn.

§. 4.

Snärus Annosus, war, efter originem Norvegiæ Codicem Flateisensem och föregående Genealogiam, Drottes, eller Jokulis Son, som rådde öfwer Nordland, Jotunhem och Finland, och hade jämte döttrarne Driva, Fauna och Miolle, en son som hette Thor, hwilken blef en Monarch och domare öfwer Svegothia och hela Scandinavien med alle der til hörande öjar.

Förberörde Snærus Annosus förmäles uti Finlands Rim:
Krönicka, hafwa lefwat i 300 åhr, hwilket der med be:
styrkes, at i Hervarâ första Capitel, berättas Fornjotha=
menses hafwa lefwat i många mans ålder; Men at den:
ne Snærus i bemälte Rimkrönicka kallas Snorre Hum:
ble, och förgifwes ännu haft twå Söner Dan och An:
gul, af hwilka Danmark och Angilon i Hälsten skulle
fått Namn, der om förmäles intet i förbem:te origi:
ne norvegico och Codice Flateyensi, utan är tagit af
danska gissningar och Saxers Confusioner, ty Torfæus
har ju in Serie Regum Daniæ grundeligen bewijst
de danska Konungarnes härkomst ifrån den snarare
Odins Son Skiöld, hwadan Skioldunger kallade, och
efter Arnessons intygan i Ynglinga Hist: har Dan:
mark tagit sit namn af Danes mikillate, hwilc:
ken warande i den 9de. nedstigande led ifrån ber:de
Skiold. Warandes elliest af Hervara Cap: 12 bekant,
at Humble som war Hlauders morfader, har långt
efter Snæris tijd, warit Konung i Hunaland, och haft
krig med Konung Angatyr i Reidgota land, hwilket

sidstnämbde land Hr Biorner hafwer Trachtaat, om
Jotunhem, med oräggelige skiähl beröммelige
bewijst hafwa warit Ett samma, som nu kallas
Herdalen, österdalen af Jämteland och stora dalen
och Helsingeland in till hafwet.

§. 5.

Thorus Snaris Son, war Konung och domare öfwer
Swiogothia, Jotunheim eller Quenland och Finland,
som af origine norvegiâ berättas med dessa ord: Thor
war en widt beröмd Konung och regerade öfwer
Gothien, Quenland och Finland; och nobilissimus Wil-
de säger in Historia pragmatica Cap: 2. §. 17. Thor
primum Regem Celebrem Gothiâ Qvenniâ et Finlan-
diâ imperasse, & ei quo nos sacrificasse. Förmälan-
des benämde Hr Wilde straxt derefter, sålunda:
Hunc ego Thorum primo omnium pietatis justitiaq
fama puto arbitrium seu Judicis officium in tribus i-
stis septentrionis regionibus obtinuisse, unde Fabula
de Thore tres amnes ~~amnes~~ cum ad Judicium proficisce-
retur /: Eddâ fabula 14 /: eundemq fuisse gigantum

domitorem, qvi fabulis de Aukethoro occasionem dedit, eo qvod ob raptam a gigante filiam Göen Gigantes persecutus dicitur.

Det som uti förbem:te urgl. orig: norveg: I Codice Flateyensi förmäles, at Fatten Kolfs Wadsji son uf bergs i Norike, hade hemligen bortröfwat konung Thors Göija, uti Jotunheim eller Jerneland. Där af: wade berde: konung i Göije Månad, på det han skulle få weta, hwar Göija war blefwen, och utskickade om wåren sina söner Nore och Gore med Krigs och sto: ra krigshärar at söka Göija igen.

Det som i Edda 56 mytol: står, at Thor hafdi wadat Nordur ur Jotunheim yfir Elivoga; hafwer der om läe: de Hr Biörner i berörde Tractat, om Jotunheim p: 40 bewist, at Fluvius Indalensis, Niurendalensis och Lindtorpensis, ännu kallas Helesi:ån Helepussen och Helivogen, belägne ofwan för Dalekarlia Herdalia och Jemtia, så märkes der af at ofwan Thor sielf, då han rest öfwer bem:te Elivoga til Trudvvagen vel Upsala och där instichtadt den sedan at östra i

Göjemånadz början, om hwilken förmäles i Olai S:ti Hi:
storia sålunda: I Swithiod war thad fornlandz sidur
medan tarvar heidni, at hon hud blot skyllig wara ä
goij at Upsaulum skyldi ta blota till fridar och sigurs
konungi sinum, skyldi Men ta tangat sökia umalt
Sviaveldi etc. Elliest är bekant, at af Göjas namn,
heter Februarius Göjemånad och af Thor kallas Janu-
arius, Thorsmånad.

§. 6.

Nore och Gore Thors Söner, berättas in orig: Norveg:
hafwa om wåren, efter det för Gojas skull förrät:
tadt offrat, farit uth med skepp och stora krigzharar,
til at sökia henne igen. Nore förde större krig på den
wänstra sidan om Kiölen eller de Norske fiällar, och
sedan han hade ihjälslagit konungarne Ve och Vei,
Hunding och Hemming, så lade han under sig hela
den Trackten alt til sion, deraftter komo Nore och
Gore tillsamans, uti den wiken, som nu heter No-
rafiorden. Derifrån reste Nore til Ulfamoas och
för sedan öfwer Kiölra dalen, följandes trakten We-

ner åth till Wermelandh, hwarifrån han begaf sig wäster åth till siös, och lade alla de länder under sig, som nu kallas Norike. Om wintren drog han med sitt folck til Hedemarcken, derest Kong Rolfr Stadi son bodde på en ort som het Berga, hans Moder het Aschildis, Kong Eisteini dotter af Hedemarcken. Denne Rolfr hade röfwat Göija ifrån Kwenaland sig til hustru. Och enär Göija spordt sin Broders ankomst, reste hon och Rolfr emott honom, då Rolfr gaf sig under Nores herrawälde och hölt åth hoo gästabud, hwar wid Nore tog sig til hustru Rolfs syster Hedda Swadi dotter, sedan reste Nore wästeråth til siös och mötte der sin Broder Gore, hwilken i sitt utstog hade tillägnat sig alla uptagne och oupptagne öijar, och då Länderna deltes, fick Nore hela det fasta landet alt ifrån Jotunheim til Alfhem, som nu heter Norike; Men Gore behölt alla öijar som woro på wänstra sidan om det Ellidiske skeppet, då man seglade norr ifrån. Torfaeus berättar och, om Nores och Gores bedrifter af Codice Flateyensi, nemligen at Gore hade styrt sin flotta ifrån begynningen af den Kwenaländiske wiken uth Ålands haf, igenom den Swenska

Wresa: coeptum iter. skrifwer Torffaeus.

skären, och sedan han hade igenom farit alla öjar
samt den götiske skären, och på alle danske öjar
hölt efter Göja, helsade han uti Alestia på sine frän=
der, som woro komne af Aler hin gamble, doch som
han om Göja ingen kundskap erhölt, så fortsatte han
sin återresa til Kwenland. Nore hölt först krig
med det folck, som kallas lappar. Hwilcka när
de sågo blåtta wapjor och hörde krigsropet, flydde in
i stora skogar och ödemarker: Sedan wände Nore
sig wäster til Bergen Kiöhl, och fant der intet folck,
andre måste skaffa sig underhåld medelst wildiurs
och foglars skiutande, följandes Strömarne wäster
åt til siön, derest Innwånare bodde alt omkring
Frondheims wijken och i dalarne å bägge sidor,
hwilcken krigade med Nore man, som de wäl hade där wid
bättre lycka, än lapparna tilförene haft; Så for
Nore med sit krigsfolck hela det widwijden grän=
sande landet igenom, kallade sig Konung der öfwer,
och dröjde der öfwer Sommarne. Men

wintern der efter for han til den dalen, som går
Söder ifrån Trandhiem wäst, stridandes en dehl af krig=
folcket öfwer Meriam, brachte under sig alt lan=
det in til Träsket miors, hade där et underlag af
kong Sogne, och begaf sig därföre til Waldresha wä=
ster åt, samt derifrån til wästra Sogn, hwarest
Nore underlade kong Sogne och en stor dehl af hans
folck. Sedan förde Nore sin krigshär til wästern, som
omgräntzar Sogn på norra sidan, dröjandes i Nora
fiordar, in til dess hans Broder Gore kom till honom,
och hade Gore då bemächtigat sig hela det landet, som
låg utanföre, och då landskapen deltes dem emellan,
bekom Nore hela det fasta landet, men Gore fick
alla öijar, emellan hwilka och fastalandet man
skeppen farandes finner. derifrån reste Nore till Hede=
marcken, anträffade där Rolfr Wadi Son, som ha=
de bortröfwat hans Syster Goija ifrån Bernaland.
Och förliktes de sålundes, at Nore tog Rolfs syster
och Rolf Nores syster til äckta. Sedan reste

Nore till det rijket, som han hade inkråktadt, och kal-
lade det Norike, uti hwilket han sedan regerade
så långe han lefde hans lefde och hans söner efter
honom, hwilka och delte riket emellan sig, och
blefwo rijken så mycket förminskade, som konungarne
blefwo många till, och altså blefwo de delte i
provincier.

Gor blef kallad en sjökonung och förmäles i Hr
Wildes Hist: pragmat: C. 2. § 20. hafwa åtminstone
lefwat 200 åhr för Christi börd. Sägandes Jonas
Ram, at uti Raums dalen i Norike finns en öö som
af Goris namn fordom kallades Gorsöön men näm-
nes nu Gossen. Nores son Raumur bebygde Rauma
rijke, och Raume son Alfur war den samma Odins
Synchronus, och kallades hans broder respectu æ-
tatis et amicitiæ, se Append: 1. Hist: Scald: p: 331.
och Hr Wildes Hist: prag: p: 188; uti Torsten Wi-
kings sons Hist: Cap: 1. står: Grimur war ein mesti
Berserker, han atti alwotu syster alfs hins gamle
har ried fyri Riki Tujer liggar i Milli a tveggia, war

Sin kallad, gaut elfvar er fyri Sunnan war, wid land gauta kongs och Scildi wid gautland ersu war kallad Raum. Elfer, fyri nordan war, och war hun kiend wid Raum Cong, that er nu kallad Rauma Riki, en Thader kalladt Alfheimar er alf Kong reid fyri. Och uti Bråvalla Dagu: brott finns dessa ord: Alfr: Kong atti land millom Elfa tveggia gaut Elfar Raum elfar ta woro oc ta kalladir alfheimar, oc un marckland mikit.

§. 7.

Geitherus eller Gotharus, räknas af Hr Wilde C. 2: §. 39. in fine, uti den 7de nedstigande led, ifrå Forniotes, och war Goris Son samt arfsinnge til hans riken, Kwenland vel Jotunheim, Sviogothia och alla öjar. Förmälandes Scalholt, p. 1. C: 177. at Geiterus har, jämte sin broder Beiterus, giordt infall i Norike.

§. 8.

Gylfius Geiteri Son och Glammii Broder, rådde öfwer den Sweagotiske monarchien, wid den swarn

Odens dijtkomst, som i Sturlesons Edda förtahl, dessa ord witna: Epter that for Otin nordur thar sem nu heitir Swithiod /Svecia/: thar war sa Kongur, Er gylfi er nefn= der, en er han spyr till ferda theira asia manna, er Asir waru Kallader, for han imoti theim oc baud, at Otin Skyldi slikt wald hafa i hans riki, sem han vildi siälfer. etc. Och som uti Edda första Mytol: står: Gylfi ried their londom, er nu heitir Switkiod /Svecia/: fra honom er that sagt, at han gaf eine wägfarandi Konu, honer nefn= der gefiona at launum skeimtunar, eit plog land i Riki sinu, thad hon gaf nafn oc kollidu Selund; sägandes äfwen Sturleson i Ynglinga Hist: T: 1. C: 5. sålunda: tha Sendi Otin gefion nordur a landaletan tha kom hon till Gylfa, och gaf han henni eitt plogland. Och i Herwara Cap: 2. intygas at den samma Odins Son Si= gurlam atti heidi dotter Gylfa, och giordist hofdinge y= fer Gardarike; Så märkes der af, at Konung Gylfes rijke har för den samma Odens ankomst temmeligen widt sträckt sig efter som han hade macht at gifwa Selund åt Gefiona och sin dotter heidi, Gardarike, i medgift.

Uti Edda andra Mytol: står, at Gylfi war mäkta fiol=
kunniger, det är, en förfaren man uti vnnerliga ve=
tenskaper, och sedan Oden hade inrättadt sit residens
uti Odensala vid Sigtuna, förmäles Gylfe hafwa
kommit af Rifels Stigom, förklädd in uti Asarnes
Collegio, til at utforska Odens wijsheet.

§ 9.

Odinus Secundus, hwilken af somblige kallas Vodenus,
har följdes tillijka, med och näst efter konung Gylfe
beherskat Sviogothia. Uti langfädgatalet och Edda prologo
nämnes Otins fader, Frialafer. Och kan Odin, i Hiembr:
gla bol, derföre rätt kallas Son Thors, at han efter
öfwannämnde Genealogia, war en Descendent af Au=
kethor sive Uggi inmillan, hans farfader och fader,
hwilka och haft de tilnamperna Bure och Bore, efter
Jon Olai Grygu Scalholt, p: 335, sägen: Buri voca:
tus fuit Rex, qvi imperavit regioni Turckarum, ejus
filius erat Bors, Pater Odini Regis Asarum, Patris
Frejeri, Patris Niordi, Patris Frejeri, Patris Fiolneri.

Uti Langfedgatal står: Otin war tirkia Kongur, han flydi
fyrir Romverjum nordur hingat, och i Russelii dispu:
tation af den 2 Martii 1704 p:19. förmäles sålunda:
Odinum novissimum Turciis comitatum, ex Asia Urbe As:
gardia Getarum in Turkestan Metropoli, hodie Caschgar=
dice dicta, sub gradu lat: 44.45. long: 96,30. egressum,
sententia esse verissimam exterorum domesticorum histo=
ricis fultam scripsit nobil: Sparfwenfelt. Och öfwer=
ensstämma alla wåra egna sagor om tijden, när denne Otins
migration ifrån Asgard till Scandinavien skedde,
i det Langfedgatal p:18, sägs, den hafwa sig tildragit,
då Scipiones förföljde Antiochum flor: L:3. C:4. fö=
regifwer den andra hand, då de Romare bekrigade
Mitridatem, andre wilja at Scylla eller Luculli
Krig, hade samma Migration förorsakat; och Stur=
leson sägs i Edda förrtalt: tha Pompejus eim hof=
dinge Romveria, heriade i australfuna, flydi Otin utan
ur Asia hingat i Nordur alfuna. Då har lijkaså bem:te
Sturle Son i Ynglinga Hist: C:5 rätt sagt: Otin for oc diar
allir med honom, oc mikil mannfolk, han for fyrst
wester i Gardarike.

Scheringham förmäler p. 281, at in finibus Livoniæ nämnes
en ort, odins ö, som Meriator kallat Odenspoa. Äfven
som några mil ifrån Narfven en liten ö kallas O-
densholm, och litet ifrån Nåendahl i Finland, finnes Herre-
Gården Odensari. Men Odens son som blef insatt i
Garda rijket, och af somblige kallas hos, Hattr Drottaligen
Sigurlamicus, hvilken i Hervara 2 Cap: står: Otin atti mar-
ga Sonu, urdu their allir mikler menn oc riker, eiven
hans son het Sigurlami, honom fick otin Gardarike gior-
dist han thar hofdinge yfver, han var manna fridaster
synum, han atti hedi dottur Gylfa etc. Och Hr. Cancellie
Rådet Peringschiold, har i den 5te. och 6te: ättartaflan
af urgl. skrifter uprälnat Sigurlams och Drottning
Heidis descendenter till många leder. Ifrån Gardari-
ke förde Oden sin krigsmacht till Saxland, hvarom
Sturlesons ord i Edda förtolk C. 3. så lyda: Their ko-
mo i Saxland thar dvalde otin langar strid, oc eigna-
dist vida that land, thar setti han landa gieslentria Sonu
sina, ereiven nefender vegdek, war han riker kongur
oc ried fyrir auster Saxlandi. Och räknas iden äldre-
nast ifrån honom Wegdik i Cronologia Anglo Saxonica,

p: 531, Nortumbrie ätte Konungars härkomst, utan och i Peringskiöld ättartafl, Kaiser Ottonis Magni förfäder och descendenter till 52 leder. Annar sonar Otins i Sagna Sturleson: het Beldek, han atti that land er Wirkollum west-fal. och förutan det Ethelredus Abba, har i sin Oration upräknat Konung Henricks den andras i Engeland förfäder ifrån Beldek till 33 leder, se Scheringham p: 427, så har och Hr Peringskiöld i det 12te: ättartafl-let, räknat Konung Gaute, som ifrån Sviogothia utförde Götarne, i den 6te led, ifrån Beldek, hvars descendenter, hvilka regerat uti Italien och Spani-en, uppräknas i bemälte ättartafl, in til och med den Kongl. Sveagötiske Carolo Gustavianiske familien, än förmäler Sturleson: Sem Otin hafdi skipt tui lan-di med sonum sinum, ta for han nordur till siavar oc tek ser Bustad i Eyeine. thar heitir nu Otinsey i fione. Och i rimbegla bok står: till Otins Sällia margar ättir sinar, han skipadi sonum sinum till landa, oc giordi hofdinga ein af sonum hanser nefnder Skiolder, sa er land tok ser, thar nu heiter danmörck, enligt desse ord i Grottasanger: Skiöld het Son Otins, er Skiöldum, thar sem nu er kollut dan-mörck. Och har Tormodr Torfæus in Serie Reg: dan: l: 3. c: 1. 2. ifrån bemälte Skiöld, bevist de danske Konungars härkomst. och en Continua Series.

Ifrån Fione reste Otin upp i Swerike til Swea och Giö:
ta Konungen Gylfe, hwar om Sturleson i Edda förtäljer
följande förtäljer: Eptertat for Otin nordur, thar sem nu
heiter Swithiod /Swecia/: thar war sa Kongur er Gylfi er
nefender, enn er han spyr til ferda theirra asiarmanna,
er Asir woru Kallader, for han moti theim, oc baud, at
Otin skyldi slikt wald hafwa i hans rike, sem han wil:
di sialfur, thar totti Otin Guder landz roster oc Kauser
thar Borgarstad sem nu heitir Sigtum, that var af hans
nafne, oc gaf ser Kongdom. Otin skipadi thar hofdingom
itha liking sem verid hafdi i Troja oc setti tolf Hofwudmenn
i stadsdom at däma landslag. Uti Konung Heraucks Historia
Cap: 1. står: Otin kom utan af Asia, oc war Konge yfver
Swithiod /Swecia/: oc fragaster Konga attir eru fra:
Komnar hier a nordurlandom. och i Ynglinga Historiens
första del Cap: 5. Säger Sturleson at Odin ägde sto:
ra Gårdar i Tirkland, hwilka mandes Boställe wid
Laugern eller Mälaren, där som nu kallas
Forn Sigtuna i Swerike, derest han byggde ett stort
Afguda Hus och fick til egendom hela landskap=
pet där omkring. I det 8de: Cap: förmäles
att Otin setti lög i landet. /Swerike/: taer gertit:

hofdo fyr med asum, um alla Swithiod, Gieldo menn Otin
skattpenning fyrir, nef hwert enn han skyldi Wera land
theira fyrir áfroidi. Uti berömte Ynglinga Historiens 9 Cap:
införes, at Swithiod eller Swerike då blef kallad
Manhem och i Heimskringla bok står: enn tha varu thessi
land er Asie um bigdu, Kollut Gottland, enn i folk-
ed Gothiod. Om deras tungomåhl formäles i Ed-
da förtal, sålunda: theira tunga Asia manna, var
eigin tunga um thessi land, oc that tikiast man
skinia melga af tui, at skrifarin eru langfadgat
nafn theira, at tau nafn hafa fylgt thessari tunga
oc their Asir hafa haft tungona nordur hingat i heim
i Noreg, oc i Svithiod oc i Danmark, oc i Saxland,
oc i England eru fornlandz heiti, stada heiti thau er
skilia mia at af einga annari tungo ero Gefin en
thessi Thorfæus L: 3. C: 4. har af Heimskringla därom
infördt dessa ord: Uphaf alra frasagna i norrænni tun
ga, heima tha samindi fylgia hafft, ta er tiradar oc A-
sia manna bygdu nordit, tui er tad med Sannind at sagia,
at tungan kom med theim nordur hingat er, wer kol-
lum norrænu, oc giek su tunga um Saxland, danmork
ac Swithiod, noreg oc noekrum luta Englandz. Hofudmadr thessa

folckens war Otin. Och i Sturlaugi hist: C:1 står: allir
their menn sem sannfrodir ero um tidindi vita atta tyrc=
Kiar oc Asia men bygdu nordurland, hoss tau tunga su er
sidan dreifds um oll lond formadr thess folcks hiet Odin,
er men rekia ätt till, ibland Otins många Namntittlar
i annar partur Edda, kallas han ock Rogner, det är, stor
tillwäxt Widfäggair, efter han hade et långt skägg och
Hroskars grani, som betecknadt honom hafft stora knäf=
walbårar, han kalladt och Sidhottur Hielmbere, Kialar,
Harbardur, Langbardur, Hramme, Fravidur, Hvatmadur,
hwilka tittlar exprimera, at han på krigståg brukatt
en Widhatt och hielm på hufwudet, samt en Kialar
eller Ängelappa om sig, och til prydnadh en hård och
lång Hakebart samt warit mycket [illegible], och
Lisemalt rida så fort at ingen förmådt följa honom,
och intalt sit folck at fortsundt. Besser Keserii
utstoldning. Den aptittelen Sig=fader, sid af sin
många Ingenjörningar, hvilket Sturleson omtalar uti
Ynglinga Historiens första delen Cap: 2, at han war
en förträfflig krigs hielte och mycket wäl be=
wandrad man, samt lade under sig många rijken,

och war där wid så segersäll, at han i alla slachtningar
behölt öfwerhanden och stort fribyte. Uti det 6te Cap:
står, det Otin war så dägelig och högt ansenlig, att
när han satt med sina wänner, hugnade sig alla af hoo,
men när han war uti krig, då syntes han grym och
förfärlig för sin fiender. han war och mycket snäll och
wältalig, så at alle som det hörde tyckte det allena
wara sanning som han sade.
Ibland sina 122 sede reglor kallade Havamal, som finnas
efterskrefne wid slutet af Edda, warder och Oden hafwa
lärdt sitt folck, at beflita sig om wishet, försichtig=
het, nyckterhet, wänskaper, tystlåtighet, modighet
i wapen, dristighet, frikostighet, idoghet och wän=
lighet, samt at icke wexla tre ord wid en arg och
trätosam menniskia etc. rätteligen har Schering=
ham p: 258 expliceras Fabeln, om Otins korpar Hugen
och Munnin, hwarom skrifwes han dagligen hade
kundskap, sålunda; Wodeni duo Corvi, non dæmones erant,
sed intelligentia et memoria, p: 223 berömer Sche=
ringham ber.te Otin sålunda: Fuit Vodenus iste dux
magnaminus, manu fortis, consiliis promptus, Vaticinan:

di artis celebris, Asgardiæ Rex, ut traditur, et Gentilium deorum apud suos, pontifex maximus. Torfæus säger p: 123, David Rex Scotiæ qvi regnare cæpit annum Christi 1124, una supra triginta generationibus distat.

Werelius säger i sina Noter till Kong Gotriks Hist: p: 46: manifestum est, Asianos cum Odino huc profectos imposuisse sibi nomina eorum numinum, qvi ante illorum adventu, culta erant in septentrione. Ita Odini solis nomen sibi arrogavit Odinus Autokthor, Thor asiaticus Freja sive frigga terra, frigga Asiatica: p: 42. 43. står: Unoculus in Edda describitur Odinus, et non nisi unus oculus mundi est sol. Poëtarum Præses est Phoebus et nostrorum scaldorum Odinus, unde et carmen odins miöd, h: e: Odini mulsum dictum est.

Sedan nu denne Otin Gudrimanga åter satt sig i säkert tillstånd i Svea riket, drog han med ett antal krigsfolck in uti Norike, intogo där i tu åter och satte sin Son Seming til Regent därstädes. Aarlesons ordisöfsattat till Edda lyda så: Epter that for Athin thar tille er Siavar tok avid, oc setti sin son Seming tille thes rijkis er nu heitir Norwegur, oc tellia thar Noregs Kongar sina ättir tille hans, Svea oc Jarlar oc ander Rijkes menn

Swasom seiger Haleigina tale enn Otin hafdi med sier tadan son sin er yngwe er nefnder, oc Kongur war i Swithiodu oc er fra honom Komnar their ættir er ynglingar eru Kalladr. Oes står ochså i Ynglinga historien 9 Cap: at Håkan Jarl hans slägt räknade ifrån Seming sin förfäders härkomst. Ifrån Norike utrymde Otin till Manheim eller Swiogothia. Om hans död står i nästnämbde Hist: Cap: 10: följande ord: Otin warrd sotdauder i Swithiod / Svecia /: och bränder dauder aes war su brenna gior alveglega /.

§. 10.

Inge primus Otins Son, hwilken succederade sin fader och i Heimbngla bol kallas Ingefrei, men af Olao Trygu Scaholt p: 335, nämnes Frejerus, är i Ynglinga historia af förrande utslätne som bewisas med desse Sturlesons rätta ord i Edda förtalet: enn Otin hafdu med sier tadan / Franoreg /: son sin er yngwi er nefnder, oc Kongur war i Swithiodu / Svecia /: oc er fra honom Komnar their ättir, er ynglingar eru kalladr.

Ari Frod kallar denne Inge Rex Turcarum följande: Ingvius Tyrcarum Rex primus, Niordus Swionum Rex 11.

Frejus tertius Fiolnerus qvi mortuus est apud Frodium
Pacificum IV:m, och i Upsala M:S: står: Rex Inge qvem
Svecia Monarcham rexisse, plurimi astruunt, genuit Ne-
rock :/: lege Niord /: qvi genuit Froi :/ lege Frei /: Hos am:
bos tota illorum posteritas, ut Deos venerati sunt.
Froi vero genuit Fiolm etc. Förmälandes Sturleson
i Ynglinga Historiens 12te Cap: Det det namnet
Yngve, brukades derefter för en äretittell så at
de sedan kallades Ynglingar, och som i Heimbrgla bok
står: Thar varu sett endimorck milli Skiolldr oc
Ingefreis Bruder hans er thar riki bigdu er.
nu kalla menn Sviariki; så är der af klardt at
denna Inge och Skiöldr, hwilka bägge woro
Odins Söner, hafwa beherrat och regerat alt
en tijd, Inge i Swerike, och Skiöldr i Dan:
marck.

§ 44.

Niord Inges Son är oförmäldes i Ynglingahist:
af föregående utelåten och i stället ~~tagen~~ miss:
tagen de Waners gisslan Asgudafursten Niordr

i Nontuna, som med öfwanskrefne i Heimskringla hos Ari Frost Scalholt och i Upsala M.S: igenfundne rätta Genealogier bewiseligit är, Nämbligen at Niord Inges Son har näst efter sin Fader beherr=skat Swithiod eller Svecia, då kallad Manhem, och alle dess underliggiande Länder, hwilket de Högt upplyste Herrar Peringskiöld och Wilde berömligen anmärckt. Hafwandes och den förre i Ättartafl p: 8. med Konung Niord Inge Sons grafhögs afritning bewist, at han efter sin död, är med sine brände ben, begrafwen i Nordsunda Socken, wid Gården Äthlesaby, derest dess Graf=backe ännu kallas Kong Nores Hög.

§. 12.

Ingefrei är äfwen i Ynglinga Historien orätt tagen för Niords Son af Nontuna, hwilken och het frei, ty af öfwanstående richtige Genea=logier är funnit, at Konung Niord Inge Sons Son Ingefrei, war den samme, som kallades Svear=

nes drott eller herre samt Frode eller den wijse och fridgode, och uti Hialmters histor: C: 1. nämnes Inge rådandes öfwer Swerike då kalladt Markem. Och alle dess underliggiande länder, efter Aurlesons utsago, lät Ingefrein byggia et stort af Guda Tempel i Upsala och i bemälte Hialmters Hist. C: 1. förmäles, at denne Inge war en berömlig konung, wäll underwijst i allehanda öfningar, förmehr, rijkare, fagrare, wälltaligare, större och starckare än någon annan som på den tijden fans, der står och, at han uti sin första ålder har farit i härrnad, wunnit många länder, regerat sedan i Markem eller Swerike, ägt den läsiwärde och med alla gwinliga dygder begåfwade drottningen Marsebil, som war konung Margari dotter af Syrien och ätte med henne den wällskapade och i alla konster wällöfwade sonen Hialmter, hwilken upfostrandes hoos Herröder Jarl; hwars son Olwir war Hialmters fosterbroder etc.

Hr Cancellie Rådet Peringschiold förmäler i Ätter-
tahl, at Ingifreis första Drottning Marsebils fader
Kong Margarius af Syrien, hwilken i Romerska
Historien Marcus Agrippa Vipsanicus, och äkta
Kejsar ~~Kejsar~~ Augusti dotter Julia, som tillförena
warit förlofwad med Cotisan Hr Gethers Konung.
Till denne Konung Inges skiöna dotter Ingeborg
förmälde Andgrim Kiämpes och Kong Swafurlams
dotters Eivora Son, Hiorvarder, som i Herwa-
re 4 Cap: förmäles, men då Hiorvarder jämte
sine 11 bröder war slagen i Samsöös strid,
af sin medfärjare Hialmar, och aurvar Odder
åter förde Hialmar döder till Sigtuna,
så dödde och sielf af sårg, se Hervara 5te C.
och märkes denne händelse der af wara
samfärdig, at denne Konung Inge med sin dotter
Ingeborg, samt Eivora och hennes Son Hior-
varder woro Synchroni, samt i Ättertahlen
wäl hwal tillijka många leder ifrån Odin stälades.

Odin	Odin
Inge	Sigurlam
Niord	Svafurlam
Ingefrei	Eivora
Ingeborg	Hiorvarder

Uti Cap: 3die och 4de: af Hialmters Historia berättes, at Konung Yngve gaf Hialmter och Olvir 5 Skip och 500 utwalde Krigsmän, hwar med de först i härfärd, underlade Siöröfwarena Koler och hans broder Toke, samt bekommo alla deras Skip och rijkt byte. Sommaren der efter, har Hialmter och Olvir, som i det 4de: Cap: förmäles, uti en skarp fältslachtning, besegrat Kong Rudas och hela hans krigsmacht, och förutan många andra manliga bedrifter, har och Hialmter i en swarr härfärd, som i Cap: 20 och 22 beskrifwes, öfwerwunnit och ihjälslagit Kong Hunding och trolofwat sig med den dejeliga Princessan Ahslar i Arabien.

Sturleson säger, at Konung Inge Frejer Ulf efter sin
177 död öfwerwunden wid Upsala sattes i en hög, giorder
med 3 gluggar, genom hwilka 3 åhrs skatt sedan
inkastades, efter han trodde's än wäl lefwa.

§. 13.

Fiolnerus, med tillnamnet Hialmter och Yngwer, styrde Swea Rijke, då kallat Manhem, näst efter sin fader Ingefrei, sedan han med 5 skep och 500 män, hade på sin Farfaders till Fagerland, Hundinga land och Arabien skaffat sig godt och tapperhets beröm, bekommit till drottning från Alsolar, Konung Ptolomæi dotter i Arabien. Dernäst hans Broder Ring blef Konung och gifte sig med Hervora Hundinga Konungens Dotter, till hwilken sin Swåger, Konung Hialmter, sedan han anträdde regeringen i Manhem, derifrån utrusta utrusta med 100 skepp, at hemföra sin brud Alsolar. In Hialmters hist: c: 22. Men sedan Hialmter eller

Fiolner hade uti sin tijd berömligen regerat i Manhem eller Swerige och dess tillhöriga provincier, förmäles han hafwa blifwit död i gästbod hos Kong Frode then fridgode i Ledre på Seland, besse Ari Frost, Atleson och ättestaffe, Hialmteri eller Fiolneri och drottning Alfsolars äldre son Swegder blef sin faders Successor, öfwer Swerikes, men dess yngre son Hodver war en mächtig Vicekonung, bodde wid Sigtuna och förmäles i Hialmters Historia Cap. 22 hafwa fördt många krig, altijd erhållit seger, och tillijka under lägren hjeltarna Oswic Jarl och hans son Herröder, wunnit många länder.

§. 14.

Swegderus Fiolneri seu Hialmteri son, med tillnamnet Yngver, war öfwer Regent i Manhem eller Swerike näst efter sin fader, under hans broder Hodver, som residerade i Sigtuna, war

Wälönning derstädes, och efter Hialmters Hist: C: 22.
war hin fadrens Wärd Snarvendl, samt inkräktade
många länder. Swegder hade sit säte wid Upsala,
blef en mägtig Konung och wandrade uti 5 åhr wä-
da kring werlden och besökte sin slägt som bod-
de i Swithiod hin Mikla, och Asgard eller Godem,
men för det denne Swegder dödde utom lands, hafwa
Scalderne Fabulerat, som skulle han blifwit berg-
tagen med sin drottning Wana, hwilken han hade
bekommit i Wanahem, dette Swegder en Son,
som het Wanland. Om Ynglinga Historiens första
dehl C: 5. och ättartahl p: 9.

§. 15.

Wanlandus tillträdde Swea rijkets styrelse näst
efter sin fader Swegder, medio Seculo primo post
Nat: Chr: och synes, efter Sturlesons utsago,
hafwa warit enwåldig Regent, efter som och Ta-
citus /hwilken då lefde och skref sit wärk Ao:
Christi 60/: säger Cap: 44. unus apud eos /Swiones/:

imperitat, nullis jam exceptionibus non precario jure parendi. Uti Theodolfs Skalds uttolkning, kallas Wanland then milde Konungen. Vid följande Taciti ord i berörde rum: Sviogones ipso in Oceano praeter viros armaq classibus valere, och Sturlesons intygan p:16: at Wanland war stormader mikil och stor wida um land, som slutas, at benämte Wanlands krigsfor förorsakatz af den härfärd, som hans slächtinga Kung Gaute med de Svenske österöver ernstgiort, då giorde til utrijkes länder, hvarsom

1mo: Attartafl för Swea och Götha Konungahus p:114. utwijsar, at berörde Gaute war den samma Odens descendent i 7de. led ifrån som Wanland, vid: p:9.

2o Har Jordanes Cap:14. ifrån samma Gaute räknat 14 leder in til Theodoricum Weraknensem, som hvilket blef föd Ao Christi 450.

3tio: Räknas ju naturligen at hwar son i berörde 14 leder, blef föd på sin faders 30 åhr, således.

Hamalgautes Son föddes A:o Christi 60. Hans Son
Augis föddes Anno — — — — 90. Hans Son
Amale föddes Anno — — — — 120. Hans Son
Isarna föddes Anno — — — — 150. Hans Son
Ostrogotta föddes Anno — — 180. Dödde 250 Hans Son
Hunit eller Gunhildus föddes A:o 210. Hans Son
Athal föddes Anno — — — — 240. Hans Son
Achiulf föddes Anno — — — — 270. Hans Son
Waldulf föddes Anno — — — 300. Hans Son
Walerafren föddes Anno — — 330. Hans Son
Winitarius föddes Anno — — 360. Hans Son
Wandalarius föddes Anno — 390. Hans Son
Theodominus föddes Anno — — 420. Hans Son
Theodoricus Weronensis föddes A:o 450. och dödde 526.

4:o Ofwerföre de wara Swenska ord hwilka finnas i Gera-
rad uti Ulfilæ version af åhr Chr: 360. det bew:a
Göthers Modersmåhl, war utom land, det gl. Swän=
ska språket, hwilket efter Islandskes andra gl. Histo=
riers intygan, den främre Odens folk, uti näst Se=
culo för Christi börd, förde med sig ifrån Asgard /
sådan Asgard kalladt /: in i Scandinavien.
Så har ju den högtuplyste Bisloppen Ericus Ben=
zelius uti sit collegio Lib: 2. C: 9 uts in Historia

patria Lib: 2: Cap: 12, med hwilken bem:te skiäl föllandt
bewijst, at wore bemälte Konung Gautes härfärd, ur Sviogothia,
ifrå hit kommit ska, för än Medio Seculo primo post Nat:
Christi, som war i Konung Wanlandi tijd, fast andra hafwa
innigt blandat samma härfärd med the äldre Schythers
och Gethers uttog. Och må then sammaledes för sin lögn
som utsatt bem:te Giöters uhrsprung ifrån Gotho
Scandia och dictant them gådt ifrå Preussen, thy för=
utan öfwerantalde skiäl, wittnar ju pro

5^o: Bem:te Jordanes som skref sit werk A^o Christi
552, Cap: 4. at the kommit Gotho Scandia; sålunda:
ex hac igitur Scantia Insula, quasi officina, aut certe
vel ut vagina nationum, Gothi quondam memorantur egressi. och

6^o: Uttryckeligen namnes, at samma uttog skedt genom
Gotland och wägen till Estland, hwarest the sedan
i Pomerska, Mecklenburgiska, Luneburgiska och Brunvi=
giska orterna / efter Jordani intygan wistades i
5 Konungars tijd och därföre intet at undra på, at
theras språk blef blandat med tyskan. Ifrån Tysk=
land gingo the åt Polen det Jordanes kallar terram Spa=
lonum, hwarest några sig nedsatte som Stanislaus Sarnicius
i sin Annalibus Polonicis Lib: 4. Cap: 5. förmäler.

De öfrige utbredgade sig till Tauricam Chersonesum dac-
cam, Thrasiam och Moesiam etc. in til des deras Konung
Ostrogotha wid åhr Christi 249. gick öfwer Donau-
strömmen emot de Romare.

7o: kallar Jordanes dem Östgötar och westgiötar, ef-
ter som folcket än i dag heter i Sviogothia och stenar
där uti öfwerens med urgl. Scaldr Runa stenars
öfwerskriffter och samme Historici som uppräknas i
Stiernhielms Anticluverio och Peringskiöld notis
ad vitam Theodorici, at de hade sit första ursprung
ifrån de urgl. Gotho Scandiske rijken Ostrogothia & Westro-
gothia.

8o: Wisar benämnde Rijkens åldre lag, sig wara en
moder til de Östgöthers och Longobarders uti Italien,
samt Wästgöthers i Spanien lag, fast den blef än-
drat och lämpad til bem:te utländske orter. Se
Konung Carl den 9:des stadfästelse på Konung Chri-
stophers lag, och Stiernhielms præfation till Westgötalagen.

9o: Förbinder bem:te Swenskes urgl. inländske westgö-
talag i den 12:te flocken arfde Balken, de west-
göter som satte sig ned i Grekeland, at taga arf i

Swerike; sålunda: Ingens mans arf taker then man i Grik:
landi sitter.

10º: Vittnar Cronic: vet: at förbe: Göthers vapn, namn, seder, skapnad, art, statur, härstgulashår, och hiorta hyg; war aldeles mahanda med de inrikes Swears och Göthers.

11º: Bifölle alle Christne Prälater, som den 4de Sept: 1431 woro tillsammans wid mötet i Basel, den Swenske Biskoppens Nicolai Ragvaldi oration och påstående, at alle Giötar hast sin första uprinnelse ifrån Sviogothia som Acta concilii och Historien utwisa.

12º: Betyges af Jordane 4de Cap: at göta namn war: rit faststående i Sviogothia, innan be: götar derifrån utgingo, ty där nämnes ju Ostrogotha Gauti Gotha eller sielfwa Götarne; och i Sweri: kes gl. lag, 1 Cap: Konga B: står: Rikena äro giötar i Swerike Östgötha och Wästgötha, ej finns götanamn i flera land faststående, utan i Svea rijke, ty at af dem utspriddes Giöta namn i annor land, som skriften ok Annales säger.

13o: Finnes en deel ifrån Swerike til Asien och Grekland etc: utgångne Göters Namn, igen, på de i hedniska tijder å Svenska Runastenar ristade skrifter.

14o: Finnes i de grekiska, franska, Tyska och Italienska språken, många ursvenska ord, såsom Götiska aflefwor, på hwilka Hr Peringschiöld ad vitam Theodorici, ifrån p: 356 till 371 och 386 til 399 uppgifwit längre förtekningar.

15o. Är i de Svenska ättebackar, fordom uppgräf= wit myckit af Göternas utom lands präglade Guld och Silfwermynt, se Peringskiöldz no= ter til bemälte vitam Theodorici p: 263.

16o Kallas de ifrån Sviogothia utgångne Gö= ther, uti gamble Runastenars öfwerskrifter, Grekfarare, Asiafarare, Moesiafarare, Thes=

halie farare, österfarare och wästerfarare etc. Se Buraei, Verelii, Hadorphs, Rudbecks, Peringskiölds, Wijkmans och fleras utgifne Runastenars arbeten eller öfwerskrifter.

17o: berättar Jordanes Cap: 3: det Kong Rodolf ifrån Scandia, reste uth till sin Slächtinge Theodoricum.

18o: Intygar Adamus Bremensis som skref sit wärk Ao Christi 1070. pag: at de Swenske farit til Grönland både till landz och Siös.

Flere skiäl som utwisa förbem:de Giöters sanfärdiga urspriung ifrån Sviogothia, lämnar an=dra at efterfölia, nuwandan iag wid tillfälle har följt allenast efter en wiss Genealogisk Series, på de gl: Upsala Öfwer Regenter, af hwilka åf=wannämbde store Krigshielte Wanlandh, för=mäles i Ynglinga Historiens första dehl Cap: 16:

hafwa gift sig med Konung Snionis dotter i Finland,
Driva benämnd, då han där hölt winter Qwarter,
och aflat med henne Sonen Wisbur, och som Kong
Wanland, om wåhren derefter, reste på sina Krigs
expeditioner, kommande intet inom de 3 åhren,
som han lofwat, eller sedermera igen, at af-
hämpta sin hustru; utan efter 10 åhrs bortowa-
relse, enlände till Upsala; då sände Driva, sin
och Wanlands Son Wisbur åt Swerige till hans
fader, och lät genom Qwinnan Hulda, med förgift
eller troldom, afhända Wanland lifwet i Upsala,
derest hans Begrafstäder eller Bautastenar, wid
Skuta ännu uppreste som Sturleson säger, men
åhret, när det skedde, har han intet utsatt, doch
märkes, at Wanland och Gaute lefwat alt
en tijd, efftersom Genealogien utwijsar, det de föd-
de i lijka många leder ifrån Oden.

land,
tar,
long
[illegible]
rig
n,
f=
rra=
sin
[illegible]
rgift
ala,
rid
nn
doch
ft
föd=

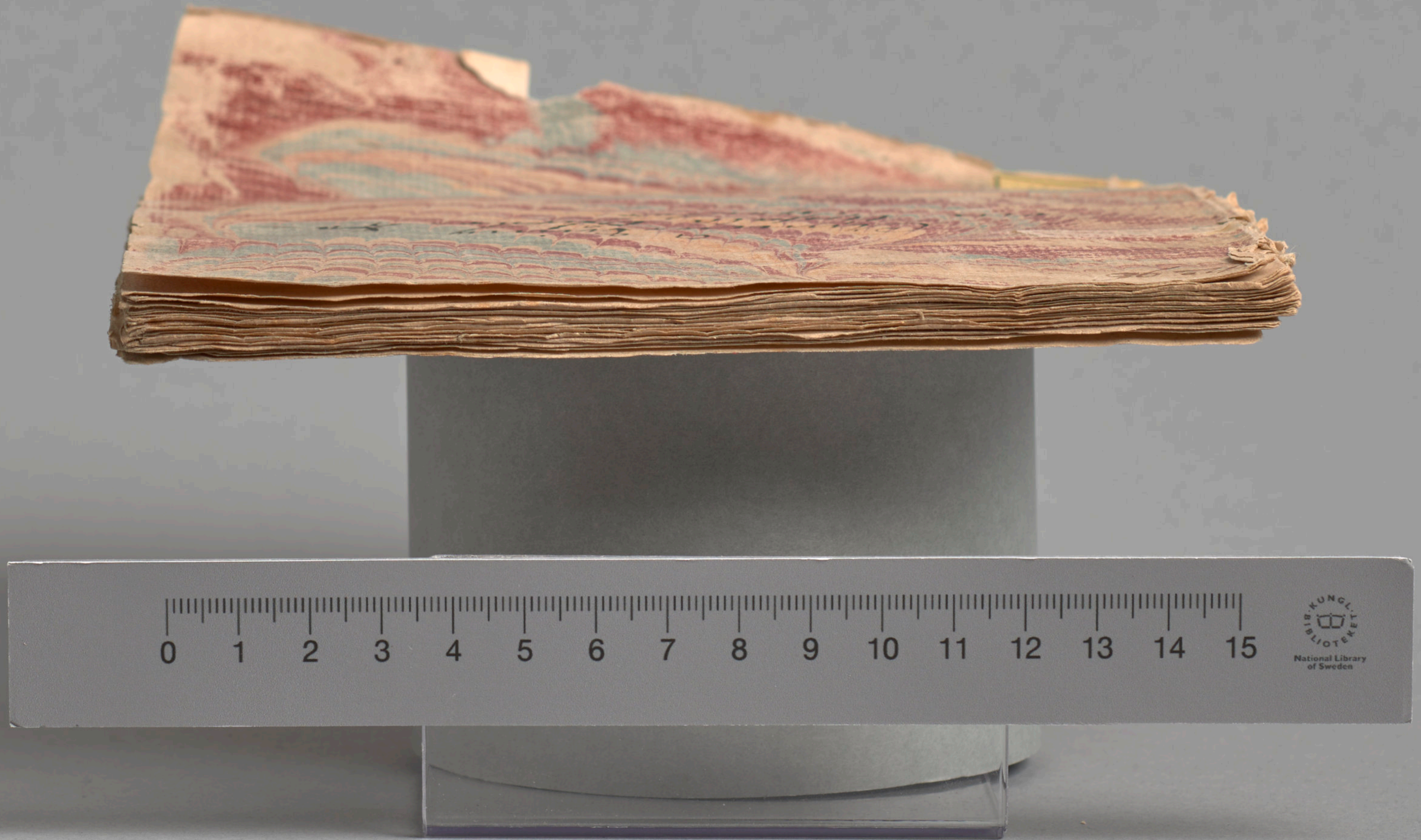
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15
KUNGL. BIBLIOTEKET
National Library of Sweden

N° 96

Anmärkning
om Upsala Ö[illegible]

…sibliotheket.
…OCKHOLM.
…handskrifter.
…onkunsk. Sv.
…Afhandl.
F m 25.

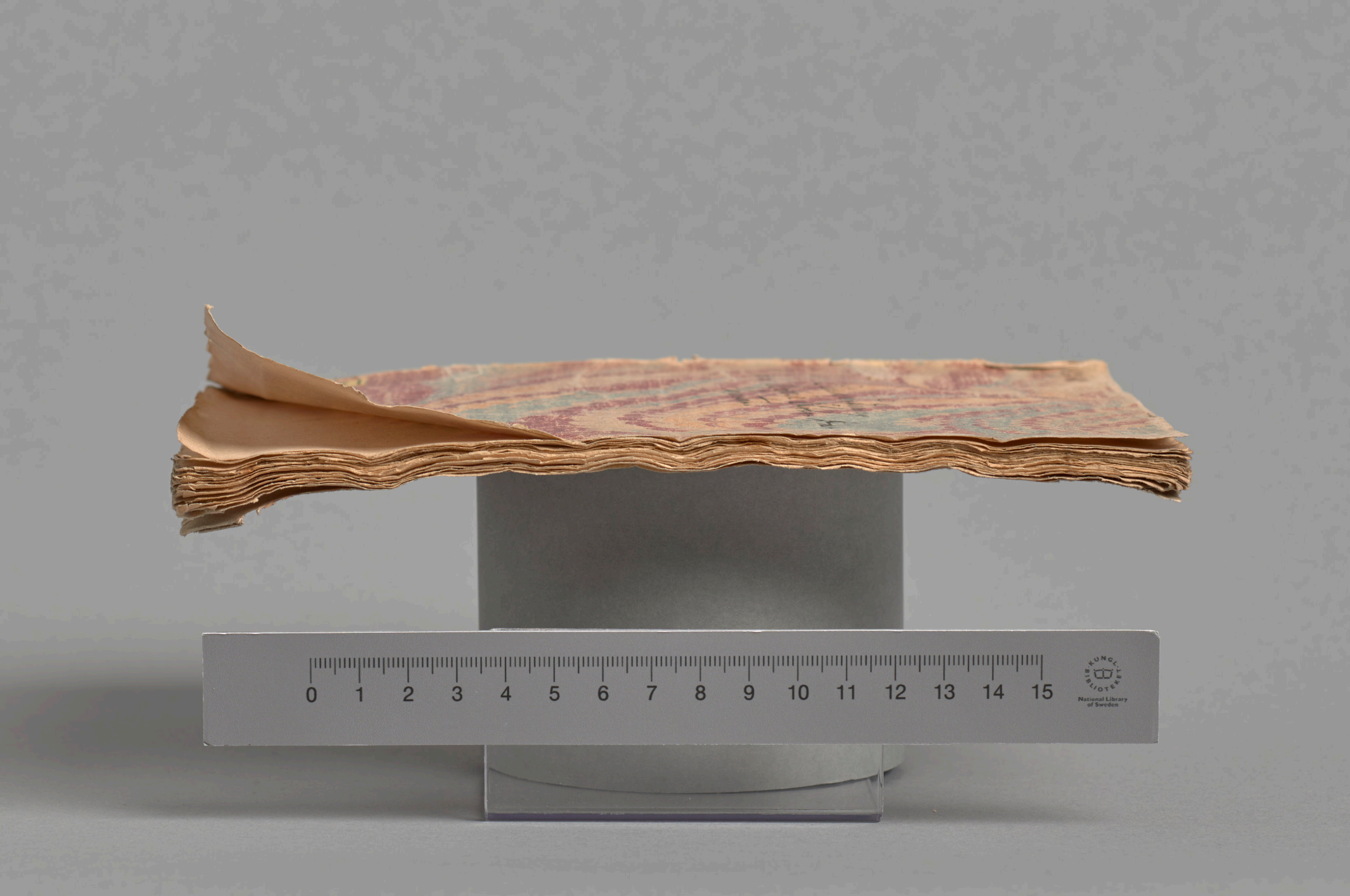
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15
KUNGL. BIBLIOTEKET
National Library of Sweden

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15
KUNGL. BIBLIOTEKET
National Library of Sweden

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15
KUNGL. BIBLIOTEKET
National Library of Sweden

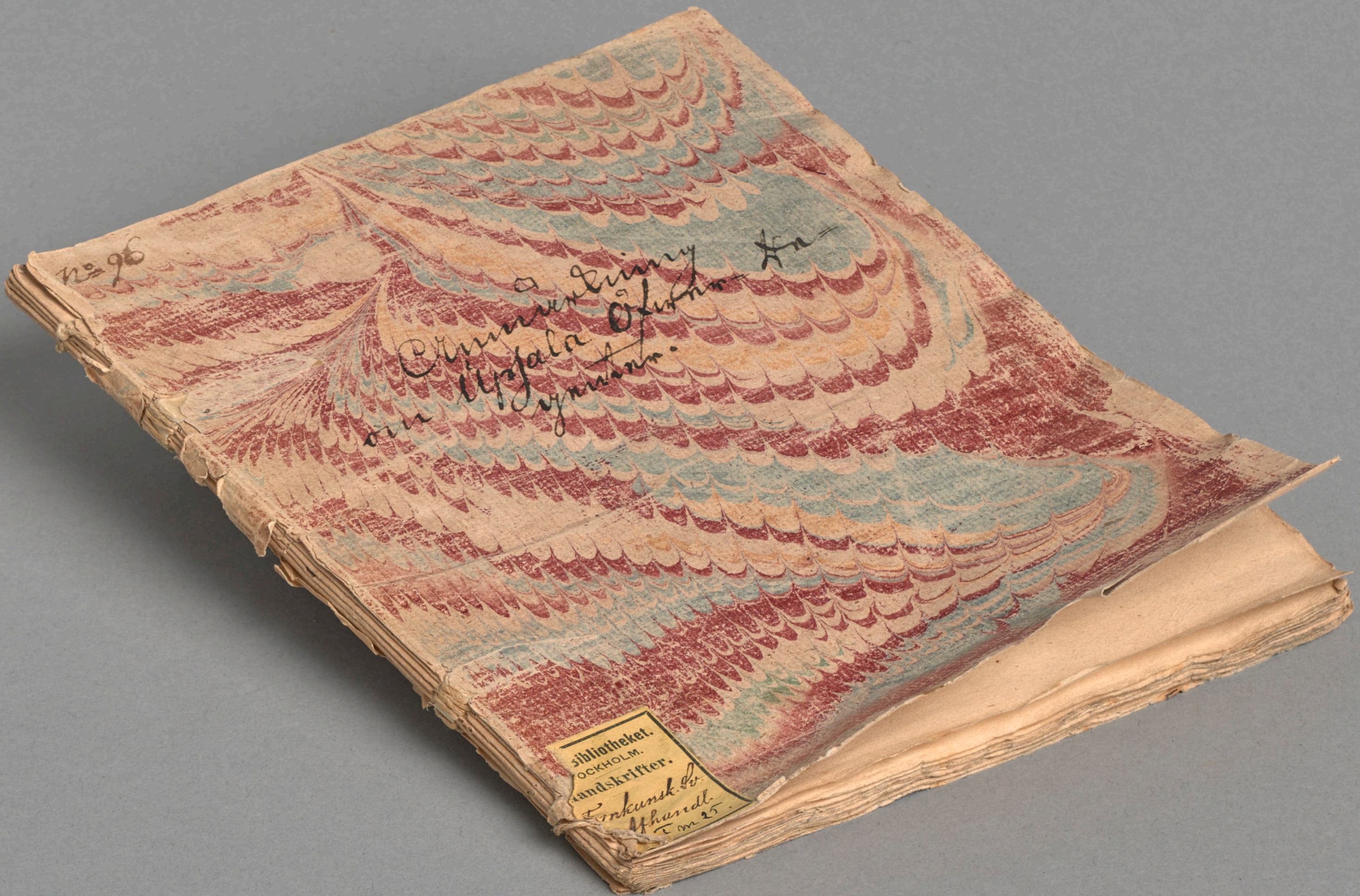
No 96
ibliotheket.
OCKHOLM.
andskrifter.
Tm 25.